

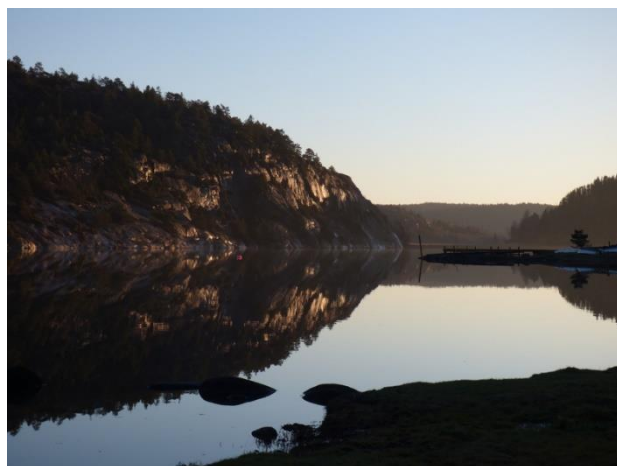
Åbyfjorden

Åbyfjorden skär in i det Bohuslänska spricklandskapet och avslutas med en vidgad, grund inre del som kallas Stranderäng. Denna del av Åbyfjorden kantas av relativt omfattande havsstrandängar. Ängarna betas fortfarande och är bortsett från väg 171, fria från bebyggelse. I öster övergår strandängen till odlad mark. Fjordens dalgång fortsätter långt upp Bärfendalen som inramas av dramatiska, branta, höga bergsidor. Mitt i dalgången slingrar Bärfendalsån ner mot fjorden och bildar naturlig kommungräns mellan Sotenäs och Lysekil. Där ån korsat strandängen

och mynnar i fjorden finns ett grunt utbildat delta. Liknande delta finns även vid Lundebacken strax öster om Nordens Ark samt vid Skårvebackens mynning i Lysekils kommun. Ur fågelsynpunkt är dessa utflöden viktiga eftersom de är grunda och näringsrika, maten lockar till

sig rastande vidare och änder. Längre ut i fjorden är botten dyg. Sedimenten skapar utmärkta yngelområden för flera fiskarter, och den höga organiska produktionen utgör året runt förutsättningen för det rika fågellivet. Gässen uppehåller sig helst i de grunda delarna och betar av strandängen. Vid Åby-brygga söder om Norden Ark smalnar fjorden och blir djupare. Fjordens stränder utgörs av höga, branta och rödskimrande granitklippor. Man kan uppleva detta sceneri från Soteleden som passerar utmed fjorden mellan Nordens Ark och Röd.

Åbyfjorden. Foto: Ing-Marie Artursson

Häckfåglar

På strandängen häckar Rödbenor, Enkelbeckasin, Tofsvipa, Ängsplärka och Sånglärka. I vassruggarna utmed väg 171, häckar Rörsångare och Sävsparv. Tillfälligt har även Sävsångaren häckat där. Vattenrall och Småfläckig sumphöna spelar vissa år under de ljusa försommarnätterna. Vid Bärfendalsån häckar Storskrake, Strömstare

Ängsplärka. Foto: Peder Kinberg

och Forsärla och på natten hörs Nattskärren spinna från Skottefjällets torra platåer med glesa bestånd av åldriga vrestallar. Gravand, Grågås och Kanadagås som häckat i fjorden söker sig till Stranderäng med sina ungar. Fiskljusen häckar i trakten och ses ibland fiska i fjorden. Från Skottefjällets södra stup spanar Pilgrimsfalken efter oerfarna Skrattmåsar och Ringduvor.

Havsörn. Foto: Patrik Eld

Sträckfåglar

Året runt uppehåller sig icke häckande Knölsvanar i fjordens inre grunda delar. På vintern så länge fjorden är isfri ökar antalet Sångsvanar och enstaka Havsörnar skrämmer upp Knipor, Småskrakar och Gräsänder. Vår och höst rastar Krickor, Gräsänder och Gluttsnäppor på de grunda inre lerorna.

Gluttsnäppor är vanliga men även Stor och Småspov stannar ibland. Kring åmynningarna fiskar Hägnar, Storskarvar och Storskrakar.

Tillfälliga rariteter

Egretthäger, Silkeshäger, Skräntärna, Vit stork, Kungsfiskare, Salskrake, Vattenrall, Pilgrimsfalk, Kungsörn, Lundsångare, Smalnäbbad simsnäppa, Småfläckig sumphöna, Berguv.

Skådartips

Man får bra överblick av fjordens inre grundområden genom att spana från olika platser [utmed väg 171](#). Parkeringar är det ont om. (Ett fågeltorn med parkeringsplatser och är planerat vid Stranderäng 2014). Enstaka bilar får plats i parkeringsfickorna och i vägposterna. Från en liten kulle på Lysekilssidan av Stranderäng kan man överblicka Skårvebäckens utlopp och man når Lundebäckens utlopp från parkeringen vid Nordens Ark. Där finns även en informationstavla om Soteleden med kartor och vandringstips. Från stranden vid Åby brygga, söder om Nordens Ark, ser man ganska långt ut i den mellersta delen av Åbyfjorden. Fjordens mellersta och yttre delar når man från Röds brygga, Stensjö samt reservatet Bua hed.

Åbyfjorden skär in i det Bohuslänska spricklandskapet och avslutas med en vidgad, grund inre del som kallas Stranderäng. Denna del av Åbyfjorden kantas av relativt omfattande havsstrandängar. Ängarna betas fortfarande och är bortsett från väg 171, fria från bebyggelse. I öster övergår strandängen till odlad mark. Fjordens dalgång fortsätter långt upp Bärfendalen som inramas av dramatiska, branta, höga bergsidor. Mitt i dalgången slingrar Bärfendalsån ner mot fjorden och bildar naturlig kommungräns mellan Sotenäs och Lysekil. Där ån korsat strandängen och mynnar i fjorden finns ett grunt utbildat delta. Liknande delta finns även vid Lundebäcken strax öster om Nordens Ark samt vid Skårvebäckens mynning i Lysekils kommun. Ur fågelsynpunkt är dessa utflöden viktiga eftersom de är grunda och näringsrika, maten lockar till sig rastande vadare och änder. Längre ut i fjorden är botten dyg. Sedimenten skapar utmärkta yngelområden för flera fiskarter, och den höga organiska produktionen utgör året runt förutsättningen för det rika fågellivet. Gässen uppehåller sig helst i de grunda delarna och betar av strandängen. Vid Åby-brygga söder om Norden Ark smalnar fjorden och blir djupare. Fjordens stränder utgörs av höga, branta och rödskimrande granitklippor. Man kan uppleva detta sceneri från Soteleden som passerar utmed fjorden mellan Nordens Ark och Röd.

Vägbeskrivning

Tag av från E6 vid Gläborgsmotet (101) ca 3,5 mil Norr om Uddevalla. Kör 5 km SV på väg 162 mot Lysekil. Sväng höger i Hallinden vid skylt mot Kungshamn, Smögen. Följ väg 171 ca 4 km. sväng vänster vid Stranderäng. Kör ca 2 km fram till rondellen vid Norden Ark. Vid Nordens Ark finns stor parkering och en informationstavla.

Åbyhällen. Foto: Ing-Marie

Övriga tips

Ett besök på Nordens Ark är att rekommendera. Där föder man upp utrotningshotade djur från hela världen. Inslaget av nordiska djur är stort. Bland annat finns Berguv, Havsörn, Vitryggig hackspett, Fjällgås, Eremitibis, Fjäll, Lapp och Slaguggla. Från parkeringen på Nordens Ark utgår den ca 6 mil långa Soteleden. Leden är väl uppmärkt och utformad så att vandraren får en mycket fin inblick i Sotenässets omväxlande natur.

Bra kartor finns att beställa från kultur och fritidskontoret i Sotenäs kommun, telefon 0523 66 40 00. (www.sotenas.se)

De kända hållristningarna på "Åbyhällen" ligger ca 300 m. väster om parkeringen vid Nordens Ark.